

Parasitter spænder ben for økologisk ørredproduktion

Jokumsen, Alfred

Publication date:
2019

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Jokumsen, A. (2019). Parasitter spænder ben for økologisk ørredproduktion. DTU Aqua.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Parasitter spænder ben for økologisk ørredproduktion

Fødevarer, fisk og landbrug | Fødevarerproduktion | Hav- og dambrug |

TORS DAG 23 MAJ 19 | Af Helle Falborg

Optimalt vandmiljø og gemmesteder til fisk samt forebyggelse og bekæmpelse af parasitter og bakterier skal sikre økologisk ørredyngel.

Mindre sygdom, reduceret medicinforbrug og lavere dødelighed blandt økologisk opdrættede ørreder; det er målsætningerne med et nyt forskningsprojekt, ShelterFish, som DTU Aqua står i spidsen for. Den overordnede grundtanke er, at mindre stress giver sundere fisk og færre problemer med sygdomme.

Projektet skal forsøge at tage livtag med især to sygdomme, der står i vejen for produktionen af økologisk ørred herhjemme: Den ene er en bakterieinfektion, der giver de voksne fisk sår. Den anden er en parasitinfektion, der rammer de helt små fisk, yngel, og som forårsager en høj dødelighed.

"Parasitter hos ørredyngel er et stort problem. Det er en flaskehals, fordi der er så stor dødelighed, at det er svært for de dambrug, der opdrætter økologisk ørred, at skaffe yngel nok," fortæller seniorrådgiver Alfred Jokumsen, DTU Aqua. Han er projektleder på ShelterFish, som hører under Organic RDD 4-programmet, der koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer) og får tilskud af GUDP under Miljø- og Fødevarerministeriet.

Økologiske fisk må maksimalt behandles to gange årligt mod parasitter

Kontakt

Alfred Jokumsen

Seniorrådgiver

DTU Aqua

35 88 32 57

ajo@aqua.dtu.dk

Hjemmeside for projekt ShelterFish

Projekt ShelterFish udføres i et samarbejde mellem DTU Aqua, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab ved Københavns Universitet, Dansk Akvakultur, Lihme Dambrug, Vork Dambrug og Ravnstrup Mølle.

Se projektets hjemmeside. (Virker bedst via Google Chrome)

Hvis en fisk skal sælges som økologisk, må den højst have været behandlet med medicin mod parasitter to gange om året. Siden 1. januar 2016 har økologiske fisk skullet være økologiske, fra æggene er befrugtede, til fiskene opnår relevante markedsstørrelser og ligger i køledisken efter 14 - 36 måneder.

"Behandles fisken mod parasitter en tredje gang inden for 12 måneder, kan dambrugsejeren ikke længere sælge den som økologisk. Den kan stadig sælges som konventionel fisk, men det er til en væsentligt lavere pris. Og på det tidspunkt har opdrætteren jo allerede haft en masse udgifter i forhold til at opdrætte fisken efter reglerne for økologisk opdræt," siger Alfred Jokumsen.

Den anden sygdom, projektet skal forsøge at dæmme op for, er en bakterieinfektion kaldet rødpletsyge. Sygdommen har ikke en særlig stor dødelighed, men den er meget smitsom. Fiskene får sår, og eftersom de ofte får dem, når de er store, kan det betyde, at op imod 30 procent kasseres ved slagting. Derfor er rødpletsyge også et fokuspunkt i ShelterFish, og det skal undersøges, om fiskene kan blive immune over for bakterien, hvis de møder den tidligere i livet.

Mere skygge og mindre organisk stof

Projekt ShelterFish har derfor som mål at finde løsninger og forbedre leveforholdene for fiskene og dermed gøre dem mere modstandsdygtige over for de to sygdomme. Der skal arbejdes for bedre vandmiljø og bedre levevilkår – bl.a. ved at udvikle en form for skygge eller gemmesteder, så fiskene kan skjule sig, ligesom i naturen, og undersøge, om det gør dem mindre stressede.

Både når det gælder parasitter og rødpletsyge, spiller vandkvaliteten en stor rolle. Tidligere har man mest været opmærksom på mængden af kemikalier og næringsstoffer i forhold til vandkvaliteten på dambrug. Men der er også god grund til også at se på mængden af organisk stof i vandet.

"Organisk stof fra foder eller fækaler er et fantastisk vækstmedie for bakterier. Så jo mere organisk stof, jo flere bakterier i vandet, og dermed også større risiko for sygdomsudbrud blandt fiskene," fortæller Alfred Jokumsen.

Derfor undersøges metoder, der kan reducere belastningen med organisk stof i økologiske dambrug for dermed at nedsætte mængden af bakterier.

Kan gøre stor forskel for dansk akvakulturerhverv

Økologisk ørredproduktion er en lille brik i den danske fødevarerproduktion, men økologi er i fremgang. Et tidligere forskningsprojekt, RobustFish, viste, at forbrugerne var villige til at betale ekstra for økologisk fisk, og at prisforskellen også forventes at kunne opretholdes, selv når udbuddet af økologiske fisk stiger. Undersøgelsen viste også, at en af grundene til, at 80 procent af forbrugerne aldrig købte økologisk fisk, var manglende tilgængelighed.

"Markedet for økologiske fødevarer vokser hastigt i disse år. Dette gælder også for økologiske fisk og skaldyr. Potentialet for økologisk fiskeopdræt vurderes derfor at være stort, og Dansk Akvakultur ønsker at øge produktionen af økologiske fisk i både landbaseret og havbaseret fiskeopdræt," siger dyrlæge Niels Henrik Henriksen fra Dansk Akvakultur (brancheorganisation for fisk- og skaldyrsopdrætterne i Danmark).

"Det betyder rigtig meget for producenterne, hvis de skal tage springet og gå over til økologi, at vide, at der er en stabil produktion af yngel," fortæller Alfred Jokumsen. Ligesom de mange andre forskningsprojekter i akvakultur fra DTU Aqua udspringer ShelterFish af tæt dialog med erhvervet – og i dette tilfælde et konkret ønske om at finde løsninger på problemerne med parasitter og rødpletsyge.

"Økologisk ørredopdræt er i dag voldsom udfordret af problemerne med manglende muligheder for behandling af helt almindelige parasit-sygdomme hos yngelen, samtidig med at den bakterielle hudlidelse giver økonomiske tab på grund af kassation ved slagtning og eksport. Vi ser store muligheder i ShelterFish projektet og har store forhåbninger til, at projektet vil medføre brugbare løsninger, som hurtigt kan hjælpe de økologiske ørredopdrættere," siger Niels Henrik Henriksen.

Bedre dyrevelfærd giver også bedre økonomi

Projekt ShelterFish startede 1. januar og løber i tre år. Alfred Jokumsen og de andre forskere bag har en forventning om, at arbejdet både vil øge tilgængeligheden af økologisk ørredyngel og reducere tab i form af fisk, der kasseres ved slagtning på grund af røde pletter, og dermed bane vejen for større og mere rentabel produktion af salgsklar økologisk ørred. Lykkes det, vil det også give spin off til den konventionelle produktion.

"Det er klart, at jo mindre syge fisk, jo færre døde fisk og jo bedre etik og dyrevelfærd, som det i sidste ende handler om, jo bedre output får man også, og dermed bedre økonomi for dambrugeren," siger Alfred Jokumsen.

Projektet udføres i et samarbejde mellem DTU Aqua, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab ved Københavns Universitet, Dansk Akvakultur, Lihme Dambrug, Vork Dambrug og Ravnstrup Mølle.

Fakta om økologisk ørredopdræt

- Fiskene skal opdrættes efter økologiske regler helt fra befrugtede fiskeæg
- Maks. 2 medicinbehandlinger om året mod henholdsvis parasitter og bakterier
- Brug af skånsomme hjælpestoffer
- Maks. 25 kg fisk pr. m3 vand i dambrug og 10 kg fisk pr m3 i havbrug
- Ingen GMO og kunstige farvestoffer i foderet
- Min. 60 % iltmætning i opdrætsvand
- Miljøgodkendelse og krav til daglig overvågning af vigtige miljø- og sundhedsparametre
- Økologisk fiskeopdræt må ikke foregå i lukkede recirkulerede anlæg, dog undtaget klækning/ungelopdræt

Relaterede Nyheder

17. juni 2019
Undervandsrobot
kan tælle
søstjerner...

13. juni 2019
Økologisk, lækkert
og dansk - men...

13. juni 2019
DTU Aqua i
arrangementer på
Folkemødet...

22. maj 2019
Økomuslinger klar
til at indtage...

<https://www.aqua.dtu.dk/nyheder/2019/05/parasitter-spaender-ben-for-oekologisk-oerredproduktion?id=7a1c7b68-1698-4a34-b60c-068360791f03>

19 JUNI 2019